

დამტკიცებულია

სსიპ - ქალაქ თბილისის N61 საჯარო სკოლის დირექტორის
2023 წლის 22 მარტის N1/კ-30 ბრძანებით

ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები

თბილისი

ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები

თავი I. ზოგადი დებულებები

1. ხარისხის უზრუნველყოფა გულისხმობს საგანმანათლებლო პროცესის დაგეგმვასთან, განხორციელებასთან და შემდგომ მის შეფასებასთან დაკავშირებული აქტივობების გაუმჯობესებისკენ მიმართული ღონისძიებების ერთობლიობას.
2. წინამდებარე დოკუმენტის შექმნის მიზანია სკოლის მისიის განხორციელება. ის ემსახურება სკოლის სტრატეგიული მიზნებისა და შესაბამისი ამოცანების შესრულებას, სწავლების ხარისხის მონიტორინგს და მის მუდმივი სრულყოფას, აკადემიური და მატერიალური პოტენციალის ეფექტურად გამოყენების და მათი განვითარების ხელშეწყობას.
3. სკოლის ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმი ეფუძნება ისეთ ძირითად პრინციპებს, როგორცაა:
 - გამჭვირვალობა და გაზიარებულობა;
 - მონაწილეობითობა;
 - უწყვეტობა;
 - ანგარიშვალდებულება.

თავი II. ხარისხის უზრუნველყოფა

1. სასწავლო პროცესის ხარისხის უზრუნველყოფისა და მუდმივი გაუმჯობესების მიზნით, სკოლა მუდმივად ახორციელებს სასწავლო პროგრამების განხორციელების შეფასების და შემდგომი გაუმჯობესების, ადამიანური რესურსის პროფესიული განვითარების ხელშეწყობას და სკოლის მატერიალური რესურსების გაუმჯობესებას.
2. ხარისხის უზრუნველსაყოფად საჭიროა პროგრამების, მიმდინარე სასწავლო პროცესის სისტემატური გადახედვა და კონტროლი, რათა შენარჩუნებული იქნას ხარისხი და ეფექტურობა.
3. სასწავლო პროცესის ხარისხის უზრუნველყოფისა და გაუმჯობესების მიზნით, სკოლა მუდმივად ახორციელებს მონიტორინგს, რომელიც გულისხმობს ინფორმაციის შეგროვებას, რომლის საფუძველზეც ხდება საბოლოო შეფასება და ანალიზი.

შიდა და გარე შეფასება

სკოლაში დანერგილია მიმდინარე პროცესების ორი ტიპის შეფასება:

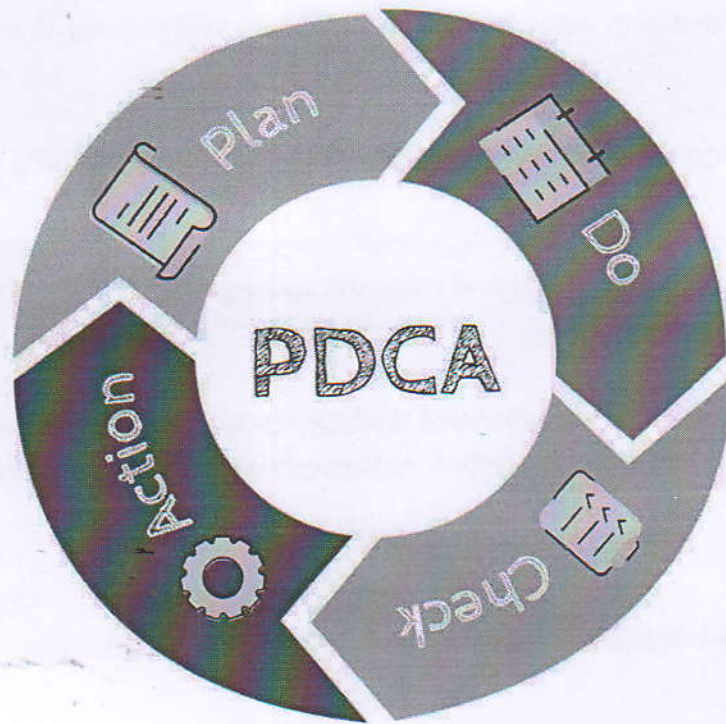
1. შიდა ხარისხის მართვის სისტემა, რომელიც ეფუძნება ერთ-ერთ ყველაზე უფრო ფართოდ გავრცელებულ პარადიგმას ხარისხის მართვაში არის ე.წ. PDCA მიდგომა:

P – plan - დაგეგმე;

D – do - განახორციელე;

C – check - შეამოწმე;

A – act - მოახდინე რეაგირება (განავითარე).

ის შესაძლოა გამოყენებულ იქნეს, როგორც სრული პროცესის გასაუმჯობესებლად, ასევე ცალკეული ეტაპების/სფეროების ხარისხის ასამაღლებლად.

2. გარე ხარისხის კონტროლის სისტემა: სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრის გეგმიური ან/და არაგეგმიური მონიტორინგი, ასევე, ყოველ 6 წელიწადში ერთხელ ავტორიზაციის მიზნით შესაბამისი ექსპერტების მიერ სკოლის ფილოსოფიის, სასკოლო კურიკულუმების, მატერიალური და ადამიანური რესურსების, მოსწავლეთა მხარდაჭრის სისტემის საქართველოს კანონმდებლობასთან შესაბამისობის დადგენა.

თავი III. ხარისხის უზრუნველყოფის ციკლი – PDCA-ს პროცესი და ეტაპები

PDCA ციკლი დინამიური მოდელია. ციკლის ერთი ეტაპის დასრულება ნიშნავს მეორე ეტაპის დაწყებას და ა.შ. ეხმიანება რა ხარისხის უწყვეტი გაუმჯობესების კონტექსტს, PDCA პროცესი ყოველთვის შეიძლება თავიდან გაანალიზდეს და დაიწყოს ახალი ციკლი. ამ მოდელის გადმოტანა - ნიშნავს, რომ სკოლამ:

1. დეტალურად დაგეგმოს საკუთარი სამუშაო - განსაზღვროს, საქმიანობის ასპექტები, პროგრამები რა თანამიმდევრობით, ვის მიერ იქნება განხორციელებული და რომელი კრიტერიუმების მიხედვით შეფასებული.
2. განხორციელოს დაგეგმილი შეფასება წინასწარ შეთანხმებული კრიტერიუმებისა და გრაფიკის მიხედვით;
3. შეამოწმოს/გაანალიზოს მიღებული შედეგები;

4. განსაზღვროს (რეაგირება) ნაკლოვანების მიზეზები და მათი აღმოფხვრის მიზნით შეიმუშაოს ათანადო რეკომენდაციები. ნაკლოვანების არარსებობის შემთხვევაში, დასახოს არსებული ვითარების შენარჩუნების მექანიზმები.

სკოლაში არსებული ხარისხის უზრუნველყოფის ძირითადი ეტაპები

სკოლაში ხარისხის უზრუნველყოფა მიმართულია წარმატებული საგანმანათლებლო გარემოს და ხარისხიანი სასწავლო პროცესის უზრუნველსაყოფად. პროცესი მოიცავს შემდეგ ნაბიჯებს:

1. დაგეგმვა

დასახული ამოცანების შესასრულებლად სკოლა გეგმავს ჩასატარებელ სამუშაოს (სკოლის ერთწლიანი სამოქმედო გეგმა) რომელიც მოიცავს შესასრულებელ სამუშაოს, განხორციელების პერიოდს და პასუხისმგებელ პირებს.

2. შემოწმების განხორციელება:

შემოწმების განხორციელების დროს - სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით შემოწმდება:

- სკოლის ფილოსოფიის შესაბამისობა;
- კურიკულუმები, სწავლის/სწავლების პროცესის მიმდინარეობა და ხარისხი;
- აკადემიური პერსონალი და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, რომელიც გამოიყენება სასწავლო პროცესში;
- მოსწავლეთა მხარდაჭერის სისტემა.

2.1 სკოლის ფილოსოფიის შესაბამისობა

სკოლის ფილოსოფიის შეფასებისას უნდა შემოწმდეს სკოლის მისია, ხედვა და ღირებულებები რამდენად შეესაბამება ზოგადი განათლების ეროვნულ მიზნებს და აღნიშნულით რამდენად განსაზღვრავს საკუთარ როლს.

2.2 კურიკულუმები, სწავლის/სწავლების პროცესის მიმდინარეობა და ხარისხი.

- კურიკულუმების შეფასებისას შემოწმდება თუ რამდენად: რაციონალურადაა განაწილებული საათები; ადეკვატურადაა შერჩეული სწავლების მეთოდები და ფორმატი; თანხვედრაშია სწავლის მიზნები, კურიკულუმების შინაარსი და მისაღწევი შედეგები; შესაბამისობაშია კურიკულუმების შინაარსი და მითითებული სავალდებულო და დამხმარე ლიტერატურა; მრავალკომპონენტური და გამჭვირვალეა მოსწავლის მიღწევათა შეფასება; შესაძლებელია სასწავლო პროგრამის შესწავლის შედეგად შესაბამისი კომპეტენციების მიღწევა მითითებული მატერიალურ-ტექნიკური რესურსების გამოყენებით და სხვ.
- სწავლის/სწავლების პროცესის მიმდინარეობის და ხარისხის შეფასებისას შემოწმდება თუ რამდენად შეესაბამება რეალურად მიმდინარე სასწავლო პროცესი საგნობრივი პროგრამით განსაზღვრულ ფორმატს და პირობებს, რამდენად პასუხისმგებლობით ეკიდება მასწავლებელი დაკისრებულ ვალდებულებებს. სასწავლო პროცესის მიმდინარეობის მონიტორინგი ხდება შემდეგი გზით: გაკვეთილებზე დაკვირვება, კლასზე დაკვირვება, დიაგნოსტიკური წერები კლასების მიხედვით, შემაჯამებელი დავალებების ჩატარების გრაფიკის მონიტორინგი და ა.შ.

2.3 მატერიალურ-ტექნიკური რესურსის შემოწმებისას ხდება მისი შედარება კანონმდებლობით დადგენილ სტანდარტებთან და კურუკულუმებით გათვალისწინებულ აუცილებელ რესურსებთან.

მატერიალური რესურსი უნდა იძლეოდეს სასკოლო პროგრამით გათვალისწინებული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევის შესაძლებლობას და უნდა იყოს ხელმისაწვდომი მოსწავლისა და მასწავლებლისთვის. აუცილებელი მატერიალური რესურსი დგინდება განსახორციელებელი პროგრამების საჭიროებების შესაბამისად. შემოწმებას ექვემდებარება სასწავლო ფართი და ინვენტარი, ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდი, კომპიუტერული ტექნიკა, მათი გამართული მუშაობა, განახლების საჭიროება. საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები (ინტერნეტი, შიდა ქსელი, სათანადო კომპიუტერული პროგრამებით აღჭურვა და სხვ.), ვებ-გვერდი (უნდა ასრულებდეს საკომუნიკაციო და საინფორმაციო ფუნქციას) და სხვ.

აკადემიური პერსონალის შეფასებისას ხდება სასწავლო პროცესის წარმართვის ხარისხის დადგენა შემდეგი კრიტერიუმების მეშვეობით:

- სასწავლო პროცესის წარმართვის კომპეტენცია;
- კურიკულუმის/სასწავლო პროგრამის შემუშავების უნარი;
- შესასწავლ საკითხებს შორის საათების რაციონალური განაწილება;
- კურიკულუმის/სასწავლო პროგრამის მიზნების, შინაარსის და სწავლის შედეგების მიზნულ შედეგობრივი კავშირის გაცნობიერება;
- სწავლებისა და შეფასების ადეკვატური მეთოდების შერჩევა;
- შესასწავლი მასალის გადაცემისა და მოსწავლეებთან ეფექტური კომუნიკაციის უნარი;
- მოსწავლეების ცოდნის ობიექტური შეფასება;
- საჭიროების შემთხვევაში, მოსწავლეებთან ინდივიდუალური მუშაობა.

2.4. მოსწავლეთა მხარდაჭერის სისტემის შეფასება ხდება შემდეგი კრიტერიუმების მეშვეობით:

- მოსწავლის გარემოსთან ადაპტაციის შეფასება, ახალი მოსწავლეების ადაპტაცია;
- აკადემიური მიმართულებით მხარდაჭერი/საკონსულტაციო ღონისძიებები;
- პროფესიული ორიენტაციის მიმართულებით ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა;
- მოსწავლეების ინტერესებზე მორგებული დამატებითი, საგანმანათლებლო მომსახურებების არსებობა.

3. შემოწმება/ანალიზი:

საგანმანათლებლო სფეროს სპეციფიკიდან გამომდინარე, სკოლა შემოწმების ანალიზისათვის გამოიყენებს შემდეგ აქტივობებს:

- სკოლის მფილოსოფიის გადახედვა;
- სკოლაში მიმდინარე პროცესების სკოლის ფილოსოფიასთან შესაბამისობის დადგენა;
- შემაჯამებელი დავალებების შედეგების ანალიზი;
- წლიური გამოცდების შედეგების ანალიზი;
- მოსწავლეთა აკადემიური მოსწრების ანალიზი;
- ჩატარებული გაკვეთილების ანალიზი;
- სასწავლო პროცესში წარმოქმნილი სირთულეების კვლევა-გამოვლენა-ანალიზი-შეფასება;
- სასკოლო სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული ყველა კურიკულუმის არსებობის შემოწმება;
- მატერიალური ბაზისა და სასწავლო რესურსების შემოწმება;
- საგანმანათლებლო პროცესისთვის საჭირო ადამიანური რესურსების შემოწმება;
- მოსწავლეთა მხარდაჭერი პროგრამების/აქტივობების ეფექტურობის ანალიზი;
- სკოლის კურსდამთავრებულთა შედეგების ანალიზი და ა.შ

რეაგირება - განვითარება:

რეაგირება - შიდა შეფასება მიმართულია ძლიერი მხარეების შესანარჩუნებლად, სუსტი მხარეების და არსებული ხარვეზების აღმოსაფხვრელად და ტარდება სწავლის/სწავლების ხარისხის უზრუნველყოფის, გაუმჯობესების, განვითარებისა და დადგენილ სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით. ხარვეზების და სტანდარტებთან შეუსაბამობის აღმოჩენის შემთხვევაში საჭირო ხდება სათანადო რეაგირება. ამ მიზნით მონიტორინგის, შემოწმება-შეფასების და ანონიმური გამოკითხვების ანალიზის საფუძველზე დირექცია შეიმუშავებს რეკომენდაციებს:

- სკოლის ფილოსოფიაში ცვლილების შეტანის შესახებ;
- სასწავლო პროცესის გაუმჯობესებასთან დაკავშირებით;
- საჭიროების შემთხვევაში, არსებული კურიკულუმების სტანდარტებთან შესაბამისობაში

მოყვანის მიზნით

- საჭიროების შემთხვევაში, მატერიალურ-ტექნიკური რესურსების განახლება/შემდენის თაობაზე;
- სასწავლო პროცესში ჩართული ადამიანური რესურსის საქმიანობაში შესატანი ცვლილებების

შესახებ;

- მოსწავლეთა მხარდაჭრის მიზნით განსახორციელებელი ღონისძიებების შესახებ;

თავი IV. სასკოლო სასწავლო გეგმის განხორციელების შეფასების სისტემა

სასკოლო სასწავლო გეგმის მონიტორინგის შედეგების გათვალისწინებით ხდება სასკოლო სასწავლო გეგმის განხორციელების შეფასება. აუცილებელია, გათვალისწინებულ იქნეს შემდეგი საკითხები:

- აღწევს თუ არა სკოლა დასახულ მიზნებს;
- რამდენად მიაღწია სკოლამ სასურველ შედეგებს;
- რა შედეგები მოიტანა ამა თუ იმ აქტივობამ;
- გამართლა თუ არა დასახულმა სტრატეგიამ;
- რამდენად კარგია მოსწავლეთა მოსწრება;
- რამდენად კარგად ხორციელდება სკოლის მართვა;

კვლევები და კითხვარები

1. სასკოლო სასწავლო გეგმის განხორციელების შეფასებისა და სასწავლო პროცესის შემდგომში გაუმჯობესების მიზნით, სკოლაში ყოველწლიურად ტარდება მშობელთა, მოსწავლეთა და მასწავლებელთა გამოკითხვები. აღნიშნული გამოკითხვები ხელს შეუწყობს სკოლის საჭიროების გამოვლენას. თუ რა კუთხით სჭირდება სასწავლო პროგრამული, მატერიალური თუ ადამიანური რესურსის კუთხით გაუმჯობესება და შესაბამისი ღონისძიებების/აქტივობების დაგეგმვა/განხორციელება. სკოლის საჭიროებების დადგენით, დირექცია შეძლებს სასწავლო პროცესის გაუმჯობესებას.

2. ანალიზი მუშავდება და კონფიდენციალურად განიხილება ცალკეულ პედაგოგთან. შეფასების ზოგადი დადებითი და უარყოფითი ტენდენციები განიხილება პედაგოგთა და თანამშრომელთა შეხვედრებზე, ისახება პრობლემის გადაჭრის გზები. აღნიშნულის ანალიზის საფუძველზე ხდება სასწავლო პროცესთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღება.

სკოლის თანამშრომლები სკოლის სტრატეგიული/სამოქმედო გეგმისა და დირექტორის მიერ დაკისრებული მოვალეობების ფარგლებში, წარმოადგენენ ვალდებულების შესრულების ანგარიშს წინასწარ განსაზღვრულ ვადაში ან მოთხოვნის შესაბამისად.

თავი V. დასკვნითი დებულებები

წესის დამტკიცება და მასში ცვლილებების შეტანა

1. წინამდებარე წესს ამტკიცებს და შეიმუშავებს სკოლის დირექტორი.
2. წინამდებარე წესის გაუქმება და მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანა ხორციელდება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული წესით.